



Warszawa, 13-11-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.510.50.2024.JRO

**Pan
Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych
ePUAP**

Szanowny Panie Ministrze,

podczas spotkania, które odbyło się w dniu 5 listopada br. w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, Panowie Profesorowie Andrzej Jakubecki i Krzysztof Ślęzak, sędziowie wybrani w skład Trybunału Konstytucyjnego w dniu 8 października 2015 r., poinformowali mnie o złożeniu skarg przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Skargi zostały zarejestrowane w ETPC pod numerami 22520/24 (*Jakubecki przeciwko Polsce*) i 38940/23 (*Ślęzak przeciwko Polsce*).

Głównym zarzutem skarżących jest naruszenie prawa do sądu i prawa do skutecznego środka odwoławczego (art. 6 i art. 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka), związane z brakiem możliwości sądowego domagania się złożenia ślubowania sędziowskiego w obecności Prezydenta RP oraz brakiem środka służącego możliwości sądowego ustalenia istnienia stosunku służbowego sędziego TK. Skarżący podnoszą także brak środka prawnego, który pozwalałby na wyegzekwowanie od Prezydenta RP obowiązku odebrania ślubowania.

W świetle prawa osoba wybrana przez Sejm do Trybunału Konstytucyjnego na podstawie art. 194 ust. 1 Konstytucji RP staje się sędzią TK w rozumieniu konstytucyjnym w dniu wyboru, natomiast ślubowanie jest warunkiem objęcia urzędu

i nawiązania sędziowskiego stosunku służbowego, a także upoważnia do udziału w czynnościach orzeczniczych¹.

Z powyższego wynika, że osoby wybrane do TK uchwałami Sejmu z dnia 8 października 2015 r.², tj. Roman Hauser, Andrzej Jakubecki i Krzysztof Ślęzak, stały się w rozumieniu konstytucyjnym sędziami TK. Datę objęcia przez nich urzędu – tj. 7 listopada 2015 r. – określono w uchwałach Sejmu. Brak ślubowania uniemożliwił im zatem objęcie w tym dniu urzędu sędziowskiego i korzystanie ze stosunku służbowego³. Brak środka prawnego umożliwiającego żądanie sądowej ochrony prawa do objęcia urzędu i nawiązania stosunku służbowego, wynikającego z uchwał Sejmu RP z dnia 8 października 2015 r., może potwierdzać zasadność zarzutów podniesionych w skargach sędziów Andrzeja Jakubeckiego i Krzysztofa Ślęzaka.

W świetle przepisów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i ustalonej praktyki, państwo, przeciwko któremu toczy się postępowanie, może – również na etapie poprzedzającym formalną notyfikację skargi – podjąć wobec skarżących działania służące naprawieniu skutków naruszenia Konwencji⁴.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich⁵, zwracam się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie, czy Rząd RP podziela zarzuty przedstawione w skargach Panów Andrzeja Jakubeckiego i Krzysztofa Ślęzaka, a jeśli tak, to czy rozważane jest podjęcie działań służących naprawieniu wobec skarżących skutków naruszenia art. 6 i art. 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

¹ Wyrok TK z dnia 3 grudnia 2015 r., sygn. akt K 34/15.

² M.P. poz. 1038, 1039, 1040.

³ Zob. M. Wiącek, *Status prawny tak zwanych sędziów dublerów w Trybunale Konstytucyjnym*, [w:] *O tempora! O mores! O czasie pracy i o czasie zmian. Księga jubileuszowa prof. Krzysztofa Rączki* (red. M. Gersdorf, B. Godlewska-Bujok, A. Zwolińska), Warszawa 2024.

⁴ Zob. np. I.C. Kamiński, *Uгода w sprawie skargi do ETPC i jednostronna deklaracja państwa*, Lex/el.

⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 1264.

